

Na temelju članka 16. i članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Sl. glasnik BiH", br.32/02 i 102/09), te Smjernica i preporuka za izradu planova borbe protiv korupcije u Institucijama Bosne i Hercegovine, donesenih u listopadu 2024.godine, ministar pravde donosi:

AKCIJSKI PLAN MINISTARSTVA PRAVDE BIH ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE 2024-2028

Korupcija predstavlja jedan od najznačajnijih problema sa kojom se suočava Bosna i Hercegovina na svome putu ka održivome razvoju, vladavini prava i EU integracijama. Korupcija ne samo da ugrožava efikasnost i integritet institucija, već ima i ozbiljan negativan utjecaj na ekonomsku stabilnost, povjerenje građana u institucije ali i sami kvalitet života.

U pogledu navedenih izazova, borba protiv korupcije postaje prioritetna u cilju ostvarenja dugoročnog ekonomskog, političkog i društvenog napretka.

Prevenција korupcije podrazumijeva planski osmišljene, organizirane i poduzete mjere i aktivnosti kojima se nastoje ukloniti ili smanjiti direktni i indirektni uzroci koruptivnog ponašanja.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH i Dom naroda Parlamentarne Skupštine BiH, na sjednici održanoj istog dana u prosincu 2009. godine, usvojio je Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13). Zakon je donesen s ciljem prevencije utjecaja korupcije na razvoj demokracije i poštivanja osnovnih ljudskih prava i sloboda, kao i utjecaja na podriivanje ekonomskog i gospodarskog razvoja Bosne i Hercegovine, te svih ostalih oblika uticaja na društvene vrijednosti, kao i za koordinaciju borbe protiv korupcije. Zakon o zaštiti osoba koje prijavljuju korupciju u institucijama BiH usvojen je 2013. godine, („Službeni glasnik BiH“ br.100/13), čime Bosna i Hercegovina dokazuje spremnost i želju u borbi protiv korupcije.

Vijeće Ministara BiH je na 52.sjednici, održanoj dana 18.06.2024.godine, usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije 2024.-2028 (u daljnjem tekstu: Strategija), kao i akcijski plan za njezino provođenje. Strategija odražava bezuvjetnu opredjeljenost za borbu protiv korupcije i stvaranje sustavnih rješenja za djelotvorno suzbijanje koruptivnog djelovanja.

Usvajanjem strategije stvoren je opći okvir za sustavnu i cjelokupnu borbu protiv korupcije, što podrazumijeva utvrđivanje prioriternih područja za djelovanje, ali i određenih polaznih opredjeljenja i načina zajedničkog djelovanja.

Definicija korupcije

Korupcija (lat. corruptus – potplaćen) ili podmitljivost u pravnom smislu kazneno je djelo zloporabe povjerenja ili dužnosti koja se obnaša u organima uprave, sudbenoj vlasti, gospodarstvu, politici, školstvu, kulturi i umjetnosti te u negospodarskim subjektima ili organizacijama, radi stjecanja materijalne ili nematerijalne koristi na kojoj nema valjane pravne osnove.

Korupcija označava potplaćivanje. U političkom pogledu po definiciji američkog politologa Harolda Dwighta Lasswella (1902.-1978.) korupcija predstavlja povredu općeg interesa zbog osobnoga koristoljublja.

Po drugim definicijama se korupcija definira i kao „moralna pokvarenost“. Srž korupcije ogleda se u tome da pojedinci ili skupine nekažnjeno krše pravila koja vrijede za sve članove društva.

U članku 2. Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (Službeni glasnik BiH broj 103/9 i 58/13) korupcija je definirana kao „*svaka zloupotreba moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju, državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita.*“

Međunarodni dokumenti u području borbe protiv korupcije

Kad su međunarodni standardi u pitanju, najznačajniji međunarodni dokumenti u području borbe protiv korupcije, koje je ratificirala Bosna i Hercegovina su:

- Kaznenopravna konvencija protiv korupcije;
- Građanskopravna konvencija protiv korupcije;
- Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminala sa tri pripadajuća protokola;
- Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije;
- Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih kaznenim djelom.

Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije na razini BiH

1. Kazneni zakon BiH (XIX glava- koruptivna kaznena djela i kaznena djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti);
2. Zakon o kaznenom postupku BiH;
3. Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije;
4. Zakon o zaštiti lica koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH;
5. Zakon o sprječavanju sukoba interesa u institucijama na razini BiH,;
6. Zakon o državnoj službi u institucijama BiH;
7. Zakon o radu u institucijama BiH;
8. Zakon o slobodi pristupa informacijama na razini institucija BiH;
9. Zakon o financiranju političkih stranaka;
10. Izborni zakon BiH;
11. Zakon o javnim nabavkama BiH;
12. Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti BiH;
13. Zakon o Sudu BiH;

14. Zakon o Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću BiH;
15. Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH.

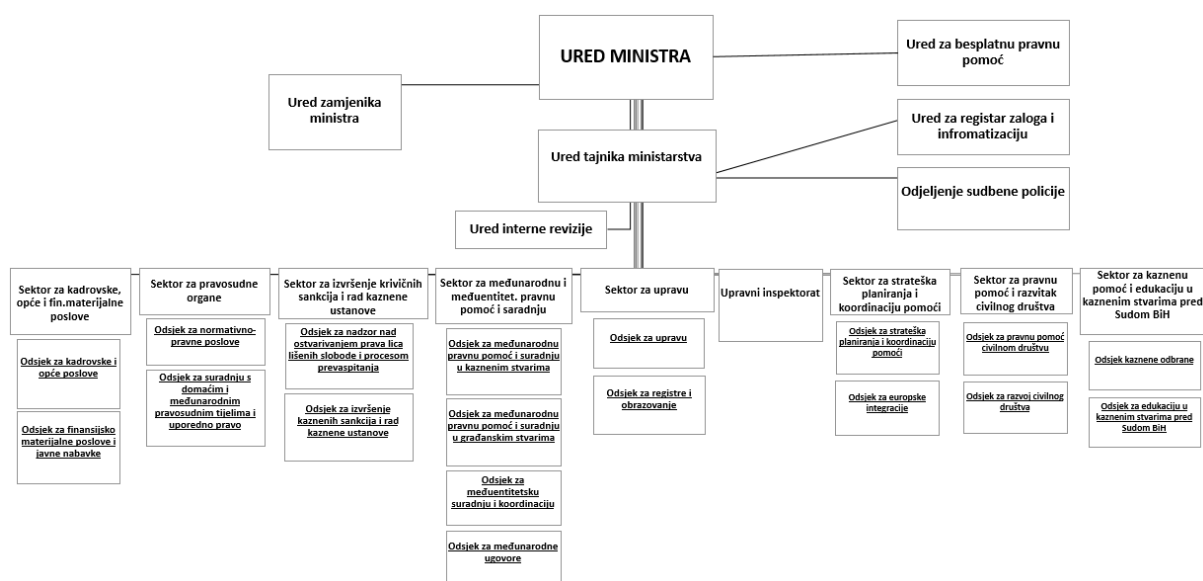
Navedeni zakoni izravno ili neizravno reguliraju područje borbe protiv korupcije.

Vizija i uloga Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine u borbi protiv korupcije

Ministarstvo pravde BiH poduzima aktivnosti za izradu odgovarajućih zakona, odnosno podzakonskih akata na temelju međunarodnih standarda, te na taj način doprinosi sveobuhvatnoj borbi protiv korupcije, ali i njezinoj prevenciji.

Obzirom da je korupcija vrlo kompleksna i široka pojava koja prvenstveno podrazumijeva dobro kazneno zakonodavstvo, ali i druge zakone na razini BiH sa kojima se može utjecati na sprječavanje korupcije, uloga ministarstva svakako je značajna zbog činjenice da pripreme nacрте zakona iz kaznenopravne oblasti, kako sa stanovišta inkriminacije svih kaznenih djela iz nadležnosti države, pa i kaznenih djela korupcije, tako i sa kaznenopravnog aspekta suprostavljanja korupciji, koji za cilj ima utvrđivanje je li kazneno djelo učinjeno, tko je počinitelj, je li počinitelj kriv i hoće li se i koja kaznenopravna sankcija izreći počinitelju kaznenog djela.

Radi realizacije zakonom utvđenih nadležnosti, Ministarstvo pravde BiH sastoji se iz sljedećih organizacijskih jedinica:

Ciljevi Akcijskog plana Ministarstva pravde BiH

Akcijskim planom preciziraju se aktivnosti propisane Strategijom za borbu protiv korupcije 2024.-2028, a koje su u nadležnosti Ministarstva pravde BIH, te propisuju posebne mjere za borbu protiv korupcije. Glavni cilj ovog Akcijskog plana jeste doprinos ministarstva, u okviru svojih zakonom propisanih nadležnosti, prvenstveno na planu prevencije korupcije.

Ministarstvo je u prethodnom razdoblju usvojilo Plan integriteta, kojim su identificirana radna mjesta za koje postoji indicija da su više izložena korupciji od ostalih radnih mjesta utvrđenih u internom aktu institucije.

Provođenjem aktivnosti planiranih u ovom Akcijskom planu, očekuje se unapređenje zakonodavnih okvira u ovoj oblasti, kao i jačanje antikorupcijskih aktivnosti.

Tabelarni pregled Akcijskog plana za borbu protiv korupcije

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine ovim Planom utvrđuje aktivnosti, vremenski okvir realizacije, nositelje aktivnosti, indikatore uspješnosti i potrebne resurse, kako slijedi:

I – JAČANJE SUSTAVA PREVENCIJE I KOORDINACIJSKIH MEHANIZAMA, TE OSIGURANJE POTREBNIH KAPACITETA ZA PROVEDBU PLANA ZA BORBU PROTIV KORUPCIJE U MINISTARSTVU PRAVDE BIH

	<i>Aktivnosti</i>	<i>Indikator realizacije</i>	<i>Nositelj aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Resursi</i>
1.	Izraditi Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom na državnoj razini.	Izrađen i upućen u proceduru Zakon oduzimanju i upravljanju imovinom na državnoj razini	Sektor za pravosudna tijela	II. kvartal 2025.godine	Redovita proračunska sredstva/Donatorska sredstva
2.	Izraditi novi Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BIH u skladu sa EU standardima.	Izrađen i upućen u proceduru Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BIH u skladu sa EU standardima	Sektor za pravosudna tijela	I. kvartal 2025.godine	Redovita proračunska sredstva
3.	Uskladiti normativni okvir za rješavanje sukoba interesa na svim razinama vlasti u BIH u skladu sa GRECO preporukama, EU standardima, Mišljenjem Venecijanske komisije iz 2021.godine i preporukama iz II ciklusa izvještaja o implementaciji UNCAC-a za BIH	Izrađena inicijativa i dostavljena nadležnim tijelima za usklađivanje normativnog okvira sa GRECO preporukama, EU standardima, Mišljenjem Venecijanske komisije iz 2021.godine i preporukama iz II ciklusa izvještaja o implementaciji UNCA-a za BIH	Sektor za upravu	II kvartal 2025.godine	Redovita proračunska sredstva

	Aktivnosti	Indikator realizacije	Nositelj aktivnosti	Vremenski okvir	Resursi
4.	Uspostaviti suradnju svih nadležnih tijela u cilju uspostave efikasnog mehanizma kontrole imovinskih/financijskih obrazaca radi sprečavanja sukoba interesa.	- Uspostavljena suradnja - Omogućena provjera točnosti podataka navedenih u imovinskim/financijskim obrascima radi sprečavanja sukoba interesa	Sektor za kadrovske, opće i financijsko-materijalne poslove/Sektor za upravu	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva
5.	Provođenje metodologiju/smjernice za upravljanje sukobom interesa državnih službenika donesenom od strane APIK/ADS	Provedena metodologija/smjernice za upravljanje sukobom interesa državnih službenika donesena od strane APIK/ADS	Sektor za upravu	I. kvartal 2027.godine	Redovita proračunska sredstva
6.	Sprovoditi Financijsko upravljanje i kontrolu (FUK) na sustavan način	Osigurana funkcionalna provedba financijskog upravljanja i kontrole uključujući, ali ne ograničavajući se na: - Imenovanje koordinatora za FUK - Donošenje Pravilnika o FUK-u - Izrada registara rizika poslovnih procesa - Stalno unapređenje sistema internih kontrola u poslovnim procesima - Donošenje internih akata o prijenosu ovlaštenja i odgovornosti u obavljanju poslova - Razdvajanja dužnosti u procesima izvršavanja transakcija	Sektor za kadrovske, opće i financijsko-materijalne poslove	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva

	<i>Aktivnosti</i>	<i>Indikator realizacije</i>	<i>Nositelj aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Resursi</i>
		- Donošenje internih akata o raščlanjenim postupcima javnih nabavki - Donošenje internih akata kojima je osigurano postojanje revizorskog traga o svim provedenim transakcijama i kontrolama			
7.	Identificirati i procijeniti stupanj rizika od korupcije u ključnim poslovnim procesima koji su najviše podložni korupciji kroz procese javnih nabavki i zapošljavanja	- Identificiran i procijenjen stupanj rizika poslovnih procesa kod javnih nabavki i zapošljavanja u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Provedena analiza uzroka rizika od korupcije u poslovnim procesima u skladu sa smjernicama i preporukama CHJ MFT BIH - Provedene mjere kojima se utječe na smanjenje stepena rizika od korupcije	Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva
8.	Razvijati svijest rukovodilaca institucija/rukovodećih državnih službenika javnog sektora o odgovornosti i ulozi rukovodilaca u procesu donošenja poslovnih odluka kojima se osigurava	- Broj edukacija za rukovodioce/rukovodeće državne službenike na svim nivoima upravljanja u institucijama javnog sektora o razumijevanju odgovornosti za	Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva

	<i>Aktivnosti</i>	<i>Indikator realizacije</i>	<i>Nositelj aktivnosti</i>	<i>Vremenski okvir</i>	<i>Resursi</i>
	zakonito trošenje raspoloživih sredstava za realizaciju ciljeva institucije	pravilno i zakonito poslovanje institucije - Smanjen broj negativnih mišljenja i mišljenja sa rezervom revizorskih institucija - Smanjen broj izdanih preporuka u revizorskim izvještajima			

II. MONITORING I IZVJEŠTAVANJE O PROVEDBI AKCIJSKOG PLANA

9.	Pratiti i redovno izvještavati APIK o provedbi aktivnosti iz akcijskog plana	Dostavljen izvještaj APIK-u zaključno s martom svake godine	Koordinator za provođenje Akcijskog plana	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva
10.	Pratiti i redovno izvještavati o provedbi plan integriteta ministarstva	Dostavljen izvještaj APIK-u zaključno s martom svake godine	Koordinator za provođenje Plana integriteta	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva

III. JAČANJE TRANSPARENTNOSTI RADA MINISTARSTVA

11.	Provesti obuke uposlenih u ministarstvu u vezi sa pitanjem korupcije, zaštite lica koja prijavljuju korupciju i sprječavanju korupcije u sprovođenju javnih nabavki u Ministarstvu pravde BiH	Redovno provođenje obuka u vezi sa pitanjem sprječavanja korupcije u javnim nabavkama.	Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove u suradnji sa APIK-om ili ADS-om.	Kontinuirano	Dopunska sredstva nisu potrebna
12.	Organizirati obuke ovlaštenih zavodskih službenika kao stručne obuke sa aspekta funkcionalne primjene zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti izvršenja kaznenih sankcija, kao i obuke upoznavanja sa akcijskim planom zavoda za implementaciju strategije za borbu protiv korupcije, što posredno može doprijeti suzbijanju korupcije kod ovlaštenih zavodskih službenika.	Na osnovu Okvirnog plana i programa Ministarstva pravde BiH, Zavod donio i realizovao godišnji program obuka uposlenika Zavoda na državnoj razini, odnosno realizovane obuke za ovlaštene zavodske službenike. Redovno pohađanje obuka državnih službenika Zavoda u organizaciji ADS-a i APIK-a, u vezi sa pitanjem sprječavanja korupcije u javnim nabavkama.	1.Zavod (samostalno) 2. Sektor za izvršenje kaznenih sankcija i rad kaznene ustanove u suradnji sa Zavodom, ADS-om i APIK-om.	Kontinuirano	Redovita proračunska sredstva
13.	Osiguranje učinkovitosti procesa javnih nabavki uz puno poštivanje i efikasnu primjenu općih načela javnih nabavki	Proces javnih nabavki se provodi transparentno, uz jednak tretman i nediskriminaciju učesnika, poštivajući pravičnu i aktivnu konkurenciju	Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove, Komisija za javne nabavke	Kontinuirano	Dopunska sredstva nisu potrebna
14.	Unaprijediti sustav internih kontrola u planiranju i trošenju javnih sredstava	Donesene Interne procedure stvaranja obaveze u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine čijom primjenom bi se trebalo		Kontinuirano	Dopunska sredstva nisu potrebna

		na minimum svesti svaka mogućnost nastanka korupcije u trošenju javnih sredstava, sa obzirom da je u istim propisana višestruka kontrola dokumenata kojima se stvaraju obaveze Ministarstva pravde BIH.	Sektor za kadrovske, opće i finansijsko-materijalne poslove		
15.	Osigurati kontinuiranu razmjenu informacija i periodičnu koordinaciju	Godišnji izvještaj sačinjen blagovremeno	Ured tajnika ministarstva	Kontinuirano	Dopunska sredstva nisu potrebna

Broj: 03-50-9585/24

Sarajevo, 29.1.2025.godine

MINISTAR

Davor Bunoza